

**Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 9. kalendářní týden,
27. 2. – 5. 3. 2023**

**COMMUNICABLE DISEASE THREATS REPORT, Week 9, 27 February - 5 March
2023**

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-week-9-27-february-5-march-2023>

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

Seznam onemocnění uvedených v této aktualizaci:

1. **Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV2 – mezinárodní situace (EU/EHP), 2019 – 2023**
2. **Streptokoková infekce skupiny A – mezinárodní situace, 2022 – 2023**
3. **Chřipka – mezinárodní situace, monitoring sezóny 2022/2023**
4. **Onemocnění vyvolané virem MERS-CoV – mezinárodní situace, 2022 – 2023**
5. **Virus opičích neštovic – mezinárodní situace, 2022-2023**
6. **Chřipka A (H5N1) – mezinárodní situace (svět) – monitoring lidských případů onemocnění**
7. **Poliomyelitida- Izrael, 2023**
8. **Virus Marburg - Rovníková Guinea, 2023**
9. **Zemětřesení – Turecko, Sýrie, 2023**

**1. Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV2 – mezinárodní situace (EU/EHP),
2019 – 2023**

- V 8. týdnu roku 2023 pokračoval v 15 zemích EU/EHP růst počtu onemocnění ve věkové skupině nad 65 let, v porovnání s předchozím týdnem. V některých zemích byly pozorovány rostoucí trendy závažnosti onemocnění a počtu úmrtí na covid-19. Růst trendu byl zaznamenán na základě dat u hospitalizovaných osob s onemocněním, příjmem covid-19 pozitivních pacientů na jednotky intenzivní péče a dat o úmrtí.
- Hodnoty těchto ukazatelů zůstávají pod hodnotami zaznamenanými v prosinci 2022, ale v některých zemích došlo až k 50% nárůstu počtu nemocných v porovnání s předešlými hodnotami.
- V 8. týdnu roku 2023 bylo v zemích EU/EHP hlášeno 793 úmrtí. Aktuální souhrnné hodnoty všech ukazatelů zůstávají nízké ve srovnání s hodnotami zaznamenanými v předchozích 12 měsících.
- K 3. březnu 2023 bylo do GISAID EpiCoV vloženo 66 650 sekvencí patřící do linie XBB.1.5. Většina těchto příspěvků pochází ze Spojených států (43 851 sekvencí), Spojeného království (5981 sekvencí) a zbytek je z Evropy (9 190 sekvencí). Přítomnost XBB.1.5 v EU/EHP je na úrovni 24 % (rozmezí: 11–56 %) v zemích, které uvedly údaje za 6. týden roku 2023.

Mezi 10 zeměmi s odpovídajícím objemem sekvenování nebo genotypizace v týdnech 6 – 7 (6. února až 19. února 2023) byla odhadovaná distribuce obávaných variant (VOC) nebo variant zájmu (VOI) 33,8 % (15,8 – 46,9 % z osmi zemí) pro XBB.1.5, 26,8 % (12,9 – 54,9 % z osmi zemí) pro BQ.1, 22,2 % (10,4–35,5 % z devíti zemí) pro BA.2.75, 7 % (4,4–64,4

% z 10 zemí) pro BA.5, 5,7 % (0,6–14,2 % z osmi zemí) pro XBB, 1,2 % (0,2–30,4 % z osmi zemí) pro BA.2 a 0,3 % (0,1–2,1 %, 21 detekcí ze sedmi zemí) pro BA.4.

Týdenní aktualizace variant SARS-CoV-2:

Od 3. března 2023 ECDC deeskaluje BA.2, BA.4 a BA.5 ze seznamu variant SARS-CoV-2 vzbuzujících obavy (VOC), protože tyto linie již nejsou v oběhu. Současná epidemiologická situace je charakterizována velmi různorodým prostředím cirkulujících BA.2 a BA.5. Jedná se o nastupující varianty, které mají odlišné vlastnosti od svých původních „rodičovských“ linií a vyžadují individuální hodnocení. ECDC uvádí nejvýznamnější z nich v kategorii "varianta zájmu" (VOI) a "varianta ve sledování" (VUM):

Variety zájmu (VOI):

- BQ.1 (BA.5 nástupce)
- BA.2.75 (BA.2 nástupce)
- XBB (BA.2.10.1 / BA.2.75 nástupce)
- XBB.1.5 (BA.2.10.1 / BA.2.75 nástupce) **nová VOI**

Varianta ve sledování (VUM)

- BF.7 (BA.5 nástupce)
- BA.2.3.20 (BA.2 nástupce)
- CH.1.1 (BA.2.75 nástupce)
- BN.1 (BA.2.75 nástupce)
- XBC (Delta (21I) / BA.2 rekombinantní)
- XAY (Delta (AY.45) / BA.2 rekombinantní)

Další informace o výskytu variant viru SARS-CoV-2: [SARS-CoV-2 variants of concern as of 23 February 2023 \(europa.eu\)](#).

Absence variant SARS-CoV-2 kategorizovaných jako "znepokojující" odráží současnou stabilní epidemiologickou situaci v EU/EHP. Nesignalizuje však konec hrozby a možnost výskytu budoucích variant, které se mohou objevit. ECDC vybízí země, aby zůstaly ostražitě, a to posílením surveillance systémů, kapacity sekvenování a reportováním zpráv, jak je uvedeno v pokynech zveřejněných v červenci 2022 [Operational considerations for respiratory virus surveillance in Europe \(europa.eu\)](#).

ECDC hodnocení sub-linie XBB.1.5

- XBB.1.5 je sublinie XBB s dodatečnou spike RBD mutací S486P. Linie XBB a její nástupce XBB.1. 5. jsou kategorizované jako „varianty zájmu“.
- Americká CDC předpokládá, že současné zastoupení varianty XBB.1.5 v USA je 85 % (v předešlém týdnu bylo zastoupení 79,1 %).
- Je předpokládán růst výskytu tohoto podtypu jak v Severní Americe (60%), tak s Evropě (64%). Předpoklady jsou vyhodnoceny na základě dat v GISAID EpiCoV.
- Na základě dat GISAID EpiCoV z 27. 2. 2023, je propoční nárůst XBB.1.5 zaznamenán ve většině zemí EU/EHP. Odhadovaná proporce pro týdny 5 a 6 roku 2023: Rakousko 18% (9.1%), Belgie 20% (19%), Dánsko 31% (15%), Finsko 11% (9.7%), Francie 32% (23%), Německo 26% (18%), Island 52% (37%), Irsko 56% (38%), Itálie 17% (15%), Nizozemsko 41% (30%), Polsko 21% (15%), Španělsko 52% (31%) a Švédsko 15% (14%). Přítomnost XBB.1.5 v zemích EU/EHP dosahuje mediánu 24% (rozsah: 11–56%).
- Tato varianta může mít rostoucí vliv na počet případů covid-19 v EU/EHP, nicméně varianta je v současné době přítomna pouze na nízkých úrovních. Růst počtu případů je prozatím spojen s vysokou mírou nejistoty. Stručné hodnocení hrozeb na XBB.1.5 bylo zveřejněno 13. ledna

Ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC)

Dne 30. ledna 2020 byl WHO v důsledku pandemie covid-19 vyhlášen stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu, na posledním jednání Emergency Committee IHR 27. ledna 2023 bylo rozhodnuto, že pandemie covid-19 stále představuje ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu.

Další novinky

- Dne 1. března 2023 zveřejnila Německá spolková vláda aktualizaci ochranných opatření proti covid-19. Podle aktualizace budou od 1. března zaměstnanci a obyvatelé zdravotnických zařízení a domovů pro seniory osvobozeni od nošení roušek. U návštěvníků zdravotnických zařízení a domovů pro seniory však nařízení nosit roušky přetrvává.
- Dne 24. února 2023 zveřejnila Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) usnesení o zamítnutí registrace léčivého přípravku Lagevrio (molnupiravir), který byl vyvinut k léčbě dospělých covid-19 pozitivních pacientů. Podle usnesení nebylo možné prokázat klinické přínosy léku Lagevrio při léčbě dospělých s covid-19, kteří nepotřebují kyslíkovou terapii a jsou vystaveni zvýšenému riziku rozvoje závažného onemocnění covid-19.

Akce

- Dne 27. ledna 2022 zveřejnilo ECDC rychlé posouzení rizik: "Posouzení dalšího šíření a potenciál dopadu varianty SARS-CoV-2 Omikron vzbuzující obavy v EU/EHP, 19. aktualizace" - [Assessment of the further spread and potential impact of the SARS-CoV-2 Omicron variant of concern in the EU/EEA, 19th update \(europa.eu\)](#)
- Podrobné aktuální informace o covid-19 pro jednotlivé země jsou k dispozici na internetových stránkách střediska ECDC.
- ECDC vyzývá země, aby využily EpiPulse k diskusi a sdílení informací o problematice variant, jakmile budou k dispozici, hlavně u variant BQ.1 a dílčích sublinií. Zvláště zajímavé jsou informace o charakterizaci viru a důkazech týkající se změn v závažnosti onemocnění, přenositelnosti viru, obcházení imunity a v diagnostice a terapii. Hlášení případů by mělo pokračovat prostřednictvím TESSy.

Onemocnění covid-19 vyvolané virem SARS-CoV-2 – Čína, 2022-2023

Aktualizace: Od poslední aktualizace 23. února 2023, bylo nahlášeno 6 800 pozitivních antigenických testů a 12 738 pozitivních testů PCR. Bylo zaznamenáno 8 vážných případů u hospitalizovaných osob, což je 99,9% pokles počtu vážných případů onemocnění oproti maximu z 5. ledna 2023 (128 000 hospitalizovaných případů s vážnou formou covid-19).

- Podle nejnovější aktualizace čínského CDC z 25. února 2023 se počty případů covid-19 v Číně stabilizovaly na 10 000 až 15 000 případech denně. Klesající trend případů hospitalizovaných případů covid-19 a úmrtí na toto onemocnění je i nadále patrný.
- Od 1. ledna 2023 do 3. března 2023 Čína vložila do GISAID EpiCoV celkem 13 917 sekvencí. Tyto sekvence patřily hlavně k liniím BA.5.2.48 (60%), BF.7.14 (29 %), BA.5.2.49 (6,4 %). Jiné linie (včetně jejich dílčích linií) cirkulující v menších poměrech zahrnují: BA.5.2 (3,0%), BF.7 (0,5%), BA.5.1 (0,5%), BA.2.75 sub-linie, včetně BN.1 a CH.1.1 (0,2%) a BQ.1 (0.1%). Došlo k přiřazení několika nových sublinií Omikronu, které se přikládají náhodným mutacím. Většina těchto linií nenesou žádné změny ve spike proteinu ve srovnání s dříve známými liniemi, zatímco několik sublinií BF.7 nese změny v jednom spike proteinu. Žádná z těchto změn

pravděpodobně nepovede pravděpodobně ke zvýšené přenositelnosti viru a žádná z přidružených linií nevykazuje známky rychlé expanze.

- Dle WHO hlášení covid-19, od 3. ledna do 28. února 2023 bylo nahlášeno 99 030 139 případů covid-19 a 119 865 úmrtí spojených s tímto onemocněním (včetně Tchaj-wanu a zvláštních administrativních oblastí).

Hodnocení ECDC: V současné době neexistují žádné údaje, které by naznačovaly v Číně vznik nových variant vzbuzujících obavy. Čínské CDC poskytuje týdenní epidemiologické aktualizace, které ukazují významné zlepšení epidemiologické situace v celé zemi u všech sledovaných ukazatelů. Nárůst případů v Číně mezi prosincem a lednem epidemiologickou situaci v EU/EHP neovlivnil.

Akce: ECDC pravidelně spolupracuje s Evropskou komisí a členskými státy Výboru zdravotní bezpečnosti. ECDC je v pravidelném kontaktu s čínským CDC, aby obdrželo aktuální epidemiologické informace. ECDC je rovněž v kontaktu s mezinárodními zdravotními organizacemi a partnery pro zajištění ověřených dat, provádění křížových kontrol a hodnocení mimo Čínu, včetně sekvenačních dat od čínských cestovatelů. ECDC nadále pravidelně monitoruje a podává zprávy o nově se objevujících hrozbách variant viru SARS-CoV-2.

2. Infekce vyvolané streptokoky skupiny A – mezinárodní situace, 2022 – 2023

Od předchozí zprávy ohlásily aktualizace o invazivním onemocnění vyvolaném streptokoky skupiny A (iGAS) následující země:

Irsko: Během 51. týdne roku 2022 došlo k nárůstu iGAS, začátkem nového roku došlo k poklesu výskytu případů onemocnění. Během období 1. ledna do 18. února Irsko hlásilo 77 případů iGAS. Ve stejné časové periodě v roce 2022 bylo nahlášeno 5 iGAS. Od října 2022 bylo nahlášeno 13 úmrtí spojených s iGAS. Ve čtyřech případech se jednalo o děti ve věku 0 – 18 let a v devíti případech o úmrtí osob ve věku 50 – 96 let.

Nizozemsko: V Nizozemsku dochází ke kontinuálnímu nárůstu případů od listopadu 2022. V lednu 2023 bylo nahlášeno 168 případů iGAS. Jedná se o nejvyšší měsíční hodnoty iGAS od roku 2017, z nichž 15 bylo hlášeno u dětí 0-5 let.

Aktualizace: V EU/EHP nárůst iGAS oznámila Francie, Irsko, Nizozemsko a Dánsko. Ostatní země EU/EHP zaznamenaly nárůst případů iGAS ve srovnání s předchozí sezónou, ale s nižším výskytem než před pandemií. Ostatní země mimo EU/EHP také vydaly varování o nedávném nárůstu iGAS mezi dětmi. Nejvíce postiženými věkovými skupinami jsou děti <10 let a osoby starší než 65 let. Podle dostupných údajů týkajících se počtu případů spály a iGAS, nárůst vyvrcholil v předvánočním období, v prosinci 2022, následovaný klesajícím trendem v lednu 2023.

Zpráva ECDC a WHO pro Evropu: [Increase in Invasive Group A streptococcal infections among children in Europe, including fatalities \(europa.eu\)](https://europa.eu/health/evidence/2023/01/01/invasive-group-a-streptococcal-infections-among-children-in-europe-including-fatalities)

Hodnocení ECDC: Streptokoky skupiny A (GAS) jsou považovány za nejčastější příčinu bakteriální faryngitidy u dětí ve školním věku. Výskyt GAS faryngitid obvykle vrcholí v zimních měsících a brzy na jaře. Často jsou hlášena ohniska ve školkách a školách. Dobrá hygiena rukou a osobní hygiena (např. vyhýbání se sdílení nádobí, osobních předmětů atd.) může snížit přenos. Invazivní infekce GAS (iGAS) jsou vzácné, život ohrožující systémové infekce, komplikující běžnou spálu nebo faryngitidu. Děti zotavující se z virových infekcí, např. planých neštovic, chřipky atd. jsou vystaveni vyššímu riziku rozvíjející se infekce iGAS.

WHO a ECDC však v současné době vyhodnotili, že riziko, které představuje iGAS pro obecnou populaci je nízké, vzhledem k tomu, že současný nárůst případů iGAS je celkově relativně nízký.

Hlášené případy nejsou způsobeny novým kmenem nebo se zvýšenou antibiotickou rezistencí, onemocnění je snadno léčitelné antibiotiky. Nejběžnějšími hlášenými typy emm jsou emm 1 a emm 12. Zemím se zvýšeným počtem případů se doporučuje sdílet výsledky emm-typování (M-typing), MLST a/nebo celogenomového sekvenování (WGS) prostřednictvím aplikace EpiPulse.

Akce: ECDC otevřelo v EpiPulse položku pro hlášení GAS a iGAS infekcí a vyzvalo země EU/EHP a Spojené království, aby sdílely informace. Kromě toho ve spolupráci s Regionálním úřadem WHO pro Evropu jsou země EU/EHP a Spojené království prostřednictvím EpiPulse kontaktovány ECDC ohledně aktuální situace související s infekcemi GAS a iGAS. Ve spolupráci s Regionální kanceláří WHO pro Evropu ECDC také doporučuje zvýšenou ostražitost při nárůstu infekcí GAS a iGAS a zvýšit informovanost mezi zdravotníky, odborníky a rodiči malých dětí. ECDC pokračuje v monitorování této události a týdně zveřejňuje aktualizovaná hlášení o epidemiologické situaci.

3. Chřipka – mezinárodní situace, monitoring sezóny 2022/2023

Aktivita chřipky překročila epidemický práh 10% positivity sentinelových vzorků poprvé v 45. týdnu, 2022. Do 4. týdne 2023 byla pozorována klesající aktivita chřipky, která opět zesílila mezi týdny 5 až 7/2023, především se spojitosti s cirkulací viru typu B. Celkově v této sezóně ve vzorcích ze sentinelové primární péče dominovaly viry chřipky A(H3), vyšší cirkulace virů A(H1)pdm09 a typu B byla pozorována od týdne 50/2022 do týdne 2/2023. V nesentinelových vzorcích bylo zjištěno téměř rovnoměrné rozšíření virů A(H1)pdm09 a A(H3).

Aktualizace: Procento všech sentinelových vzorků primární péče od pacientů s onemocněním podobným chřipce (ILI) nebo akutní respirační infekcí (ARI), které byly pozitivně testovány na virus chřipky, se snížilo z 28 % v předchozím týdnu na 25% v týdnu 8, 2023.

- 21 z 38 zemí nebo oblastí uvedlo střední nebo vysokou intenzitu virů chřipky, 21 z 37 zemí hlásilo rozsáhlou aktivitu naznačující významnou cirkulaci viru sezónní chřipky.
- 22 zemí hlásilo aktivitu virů chřipky nad epidemickým prahem 10% positivity. Švédsko, Slovinsko, Nizozemsko, Francie a Slovensko vykázaly aktivitu nad 40% positivity sentinelových vzorků z primární péče.
- Země hlásí smíšené zastoupení virů v populaci. V sentinelových i nesentinelových vzorcích byly detekovány viry chřipky typu A a typu B, s chřipkou typu B převládající v obou systémech.
- U hospitalizovaných pacientů na odděleních intenzivní péče s potvrzenou infekcí viru chřipky, byl typ A a B detekován v podobném zastoupení. Na ostatních odděleních bylo zastoupení virů chřipky podobné a v rámci SARI surveillance byly hlášené hlavně viry podtypu A(H1)pdm09.

Hodnocení ECDC: Sezónní aktivita chřipky je na území EU/EHP stále rozšířená s rostoucí pozitivitou v sentinelových vzorcích mezi týdny 5 a 7/2023, spojených se vzestupem aktivity viru chřipky typu B. Aktivita v EU/EHP vyvrcholila v týdnu 51/2022.

Akce: ECDC a WHO monitorují aktivitu chřipky v evropském regionu. Aktuální data: <https://flunewseurope.org/>

4. Onemocnění vyvolané virem MERS-CoV – Mezinárodní situace

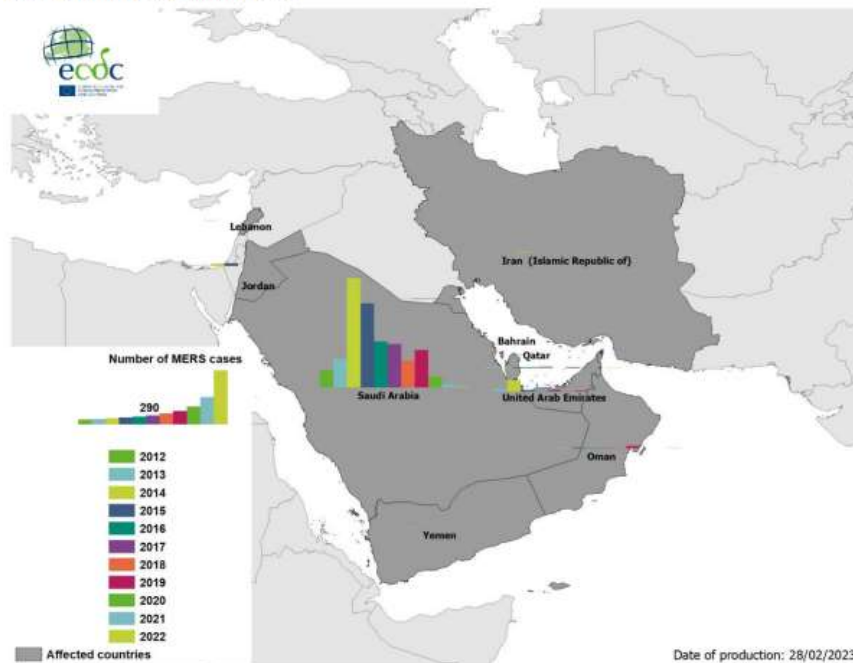
Aktualizace: Od začátku roku 2023 do 28. února 2023 nebyly hlášeny žádné případy MERS-CoV ani úmrtí spojená s tímto onemocněním.

- Od března 2012 do 28. února 2023 bylo zaznamenáno celkem 2 613 případů onemocnění MERS-CoV, z čehož bylo 945 úmrtí.
- Další informace:
<https://www.ecdc.europa.eu/en/middle-east-respiratory-syndrome-coronavirus>

Hodnocení ECDC: Případy nemocných jsou nadále hlášeny z arabského poloostrova, nicméně počty nově detekovaných a nahlášených případů jsou nejnižší od roku 2014. Riziko přenosu nákazy mezi lidmi zůstává velmi nízké. Detailní informace o aktuálních případech jsou dostupné z [Rapid risk assessment: Severe respiratory disease associated with Middle East respiratory syndrome coronavirus \(MERS-CoV\), 22nd update \(europa.eu\)](#). Technický report ECDC o připravenosti zemí při importu vysoce nakažlivých nemocí [Health emergency preparedness for imported cases of high-consequence infectious disease \(europa.eu\)](#).

Akce: ECDC monitoruje epidemiologickou situaci a měsíčně vydává aktualizaci situace.

Figure 1. Geographical distribution of confirmed MERS-CoV cases, by country of infection and year, from April 2012 to February 2023

Source: ECDC

5. Virus opičích neštovic (Mpox) – mezinárodní situace - 2022-2023

- Od poslední aktualizace byly nahlášeny dva případy onemocnění opičí neštovicemi ze Španělska a jedno úmrtí na toto onemocnění z Belgie.
- Celkový počet potvrzených případů v zemích EU/EHP je 21 181, 6 úmrtí.
- Počty týdenních hlášených případů v EU/EHP kulminovaly v červnu 2022, od této doby pozorujeme pozvolné klesání, s nízkými počty od 52. týdne 2022.

EU/EHP

Potvrzené případy hlásí 29 zemí EU/EHP: Španělsko (7 543), Francie (4 127), Německo (3 676), Nizozemsko (1 260), Itálie (957), Portugalsko (945), Belgie (793), Rakousko (327), Švédsko (260), Irsko (228), Polsko (215), Dánsko (196), Norsko (95), Řecko (86), Maďarsko (80), Česko (71),

Lucembursko (57), Rumunsko (47), Slovinsko (47), Finsko (42), Chorvatsko (33), Malta (33), Island (16), Slovensko (14), Estonsko (11), Bulharsko (6), Lotyšsko (6), Kypr (5) and Litva (5). Úmrtí byla hlášena z: Španělska (3), Belgie (2) a České republiky (1).

Západní Balkán a Turecko

Od začátku epidemie do 28. února 2023, následující země hlásily výskyt onemocnění Mpox: Srbsko (40), Bosna a Hercegovina (9), Černá Hora (2), Turecko (12). Detailní data k dispozici na: [Joint ECDC-WHO Regional Office for Europe Mpox Surveillance Bulletin \(europa.eu\)](https://ecdc.europa.eu/en/who-regional-office-for-europe/mpox-surveillance-bulletin).

Ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu (PHEIC)

Aktualizace: Na základě doporučení Výboru pro mimořádné situace (IHR) krizový štáb na 4. zasedání, které se konalo dne 9. února 2023, bylo rozhodnuto, že klasifikace PHEIC bude zachována.

Hodnocení ECDC: Vzhledem ke klesajícímu počtu nových případů Mpox v evropském regionu, je celkové riziko infekce hodnoceno jako střední pro MSM a nízké pro širší populaci EU/EHP. I přes klesající počet případů je doporučeno pokračovat v informovanosti zdravotníků a podpoře zdravotnických služeb se zaměřením na sexuální zdraví, testování, sledování kontaktů a očkování, zejména MSM a zdravotníků.

Akce: ECDC monitoruje epidemiologickou situaci.

Poslední aktualizace: <https://www.ecdc.europa.eu/en/mpox-monkeypox>

6. Chřipka A (H5N1) – mezinárodní situace (svět) – monitoring lidských případů onemocnění

Aktualizace: Od poslední aktualizace nebyly zaznamenány žádné případy přenosu viru z člověka na člověka. Od roku 2004 bylo reportováno 873 případů, z toho 458 úmrtí (CFR: 52.5%). Pro obyvatele EU je riziko zoonotického přenosu onemocnění považováno za nízké.

Kambodža

Dne 28. 2. 2023 Ministerstvo zdravotnictví Kambodži informovalo o propuštění druhého nakaženého virem A (H5N1) z nemocnice. Dle dostupných údajů byly oba nemocní infikováni ptáky. Sekvenování virů ze vzorku ukázalo, že virus A(H5N1) patří do větve 2.3.2.1c (MoH zpráva), podobně jako cirkulující viry u drůbeže v jihovýchodní Asii od roku 2014. Tyto dva případy jsou prvními případy ptačí chřipky A(H5N1) zjištěných u lidí v Kambodži od roku 2014. Kambodža v letech 2005 až 2014 hlásila 56 případů, 37 úmrtí. Celkově bylo v zemi zaznamenáno 58 případů infekce ptačí chřipkou A(H5N1), včetně hlášených 38 úmrtí.

K 24. únoru 2023 WHO klasifikovala dříve hlášený případ z **Ekvádoru** jako A(H5N1). Podle stejné zprávy byl hlášen ještě jeden případ z Číny, čímž celkový počet případů A(H5N1) vzrostl na 873.

Hodnocení ECDC: Přenos na člověka zůstává vzácnou událostí a nebyl pozorován žádný trvalý přenos mezi lidmi. Celkově je riziko přenosu zoonotické chřipky na širokou veřejnost v zemích EU/EHP považováno za nízké. Střední riziko platí jenom pro rizikové skupiny osob. Nejpravděpodobnějším způsobem infekce je přímý kontakt s infikovanými ptáky nebo kontaminovaným prostředím, použití osobních ochranných pomůcek pro osoby vystavené uhynulým ptákům nebo jejich trusu minimalizují zbývající riziko.

Akce: ECDC ve spolupráci s WHO i nadále monitoruje situaci ve výskytu ptačí chřipky ve spolupráci s Evropským úřadem pro bezpečnost potravin (EFSA) a referenční laboratoří EU pro ptačí chřipku za účelem identifikace významných změn virologických charakteristik a epidemiologie viru. Nejnovější

informace: [Avian influenza overview: Latest situation update of the avian influenza situation in EU/EEA \(europa.eu\)](https://ecdc.europa.eu/en/avian-influenza/overview)

7. Poliomyelitida - Izrael – 2023

- Dne 27. února bylo Ministerstvem zdravotnictví Izraele vydáno varování na základě výskytu případů akutní chabé parézy (AFP), vysoce suspektní pro poliomyelitidu. Jednalo se o osmileté, neočkované dítě. Dítě dorazilo do nemocnice se slabostí končetin a vzorek byl pozitivně testován na poliovirus, další laboratorní vyšetření pokračují. Podle izraelských úřadů existují důkazy o pokračující cirkulaci poliovirů v odpadních vodách na mnoha místech. Typ polioviru je zatím neznámý. Epidemiologické šetření probíhá.
- K 2. březnu 2023 byly zaznamenány další 3 případy dětí pozitivně testovaných na poliovirus. Všechny děti jsou asymptomatické s neznámým očkovacím statutem. Jedná se o jedince, kteří byli zachyceni jako úzké kontakty prvního potvrzeného případu z předchozího týdne.

Hodnocení ECDC: Na základě prvního případu s potvrzeným poliovirem u osmiletého chlapce z oblasti Safedu, úřady v Izraeli zahájily trasování a odpovídající vyšetřování. Již v březnu 2022 byl potvrzen případ AFP pozitivní na cVDPV3 u neočkované dívky v Jeruzalémě. Vedle tohoto případu byly během ledna – června 2022 potvrzeny pozitivní vzorky odpadních vod na cVDPV2 v oblasti Jeruzaléma.

V Izraeli se poslední případy divokého polioviru typu 1 (WPV1) vyskytly v roce 1988 během vypuknutí epidemie v okrese Hadera, což mělo za následek 15 případů akutní chabé parézy (AFP).

Evropský region WHO, včetně EU/EHP, je od roku 2002 bez výskytu poliomyelitidy (polio free). Dokud budou přítomny neočkované či částečně očkované skupiny obyvatel v evropských zemích a poliomyelitida nebude eradikována, přetrvává riziko opětovného zavlečení viru do Evropy. Pro snížení rizika opětovného zavlečení do zemí EU/EHP je zásadní udržet vysokou proočkovanost v populaci. Země EU/EHP by měly přezkoumat své údaje o proočkovanosti proti poliomyelitidě a zvýšit proočkovanost v nedostatečně imunizovaných populacích. Zároveň je potřeba udržet dobře fungující surveillance systémy.

Akce: ECDC je v kontaktu v WHO regionální kanceláři pro Evropu a nadále monitorují případnou zvýšenou epidemiologickou aktivitu onemocnění.

8. Virus Marburg - Rovnicková Guinea – 2023

- Dne 8. února vydalo Ministerstvo zdravotnictví Rovnickové Guineji epidemiologické varování před neznámou nemocí způsobující hemoragickou horečku, která se objevila v sousedních komunitách. Bylo nahlášeno 9 úmrtí na onemocnění, jehož symptomy zahrnovaly horečku, slabost, zvracení s příměsí krve a průjem.
- Od 13. února, kdy byl potvrzen první případ onemocnění horečkou Marburg, bylo zaznamenáno v Guineji 9 případů onemocnění, zahrnující 1 potvrzený případ, 4 pravděpodobné a 4 suspektní. Další případy onemocnění jsou vyšetřovány, 48 kontaktů bude sledováno.
- Epidemiologické trasování případů v Rovnickové Guineji a sousedních zemích probíhá za podpory WHO a dalších partnerů od 14. února. Byl vytvořen 30 denní plán jako reakce na zvýšené riziko nákazy a snížení dopadů onemocnění na populaci. [WHO Urgent Marburg Meeting](#)
- Ke dni 25. 2. 2023 WHO vydalo report s aktuálními informacemi: [Marburg virus disease - Equatorial Guinea \(who.int\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/marburg-virus-disease)

Od roku 1967, kdy byl poprvé virus detekován, bylo odhaleno přibližně 600 případů onemocnění v Ugandě, Demokratické republice Kongo a Angole. Posledním místem výskytu onemocnění před propuknutím onemocnění v Rovnickové Guineji, byla v roce 2022 Ghana.

Hodnocení ECDC: Jedná se o první ohnisko, které se objevilo v Rovnickové Guineji. I když je onemocnění závažné s vysokou mírou úmrtnosti, pravděpodobnost expozice a infekce virem Marburg je pro občany EU/EHP, kteří cestují nebo bydlí v provincii Západní Kié-Ntem (Rovnicková Guinea), v současné době velmi nízké. Nejpravděpodobnější cestou zavlčení viru do zemí EU/EHP by byli nakažení cestovatelé. Pokud by byl případ importován, pravděpodobnost šíření viru v rámci EU/EHP je považována za velmi nízkou. V rámci prevence přenosu nákazy je třeba se vyhnout přímému kontaktu s krví a jinými tělními tekutinami infikovaných osob nebo nepřímému kontaktu s kontaminovanými povrchy. Je třeba se vyhnout věcem, jako je oblečení, ložní prádlo a lékařské vybavení, které se dostaly do kontaktu s nemocným. Současně je třeba se vyhnout místům v kritických oblastech, která mohou být obydlena netopýry.

Akce: ECDC společně s partnery monitoruje epidemiologickou situaci.

9. Zemětřesení – Turecko, Sýrie – 2023

Dne 6. února 2023 došlo k velkému zemětřesení o síle 7,8 stupně Richterovy stupnice a několika následným otřesům v jihovýchodním Turecku a severní Sýrii. Provincii Hatay v Turecku zasáhlo 20. února další silné zemětřesení o síle 6,3, po němž následovalo zemětřesení o síle 5,8 Richterovy stupnice. V provincii postižené zemětřesením byl vyhlášen tříměsíční výjimečný stav. Zemětřesení způsobilo v obou zemích významné škody, vyžádalo si tisíce životů, zničilo podstatnou infrastrukturu, včetně zdravotnických a vodohospodářských zařízení a kanalizace. Dne 9. února 2023 došlo podle Satelitního střediska OSN (UNOSAT) k záplavám podél řeky Orontes (Al Assi) na hranici Sýrie a Turecka, poblíž měst Al Tloul a Jakara. V následujících dvou až čtyřech týdnech se očekává zvýšené riziko onemocnění infekčními chorobami, jako je cholera, covid-19 a sezónní chřipka.

Aktualizace: K 28. únoru 2023 bylo hlášeno v Turecku 44 218 úmrtí a 108 068 zraněných, více než 5 914 mrtvých a 10 857 zraněných bylo zaznamenáno v severozápadní Sýrii. Do 27. února 2023 bylo na základě hlášení kanceláře Spojených národů pro koordinaci humanitární pomoci hlášeno 506 případů cholery, zahrnující 21 případů úmrtí související s tímto onemocněním v severozápadní Sýrii. Odhaduje se dalších 50 000 suspektních případů cholery v regionu.

Hodnocení ECDC

Aktualizace: Nárůst případů cholery v postižených oblastech je významnou hrozbou. Cholera je obzvláště znepokojující v severozápadní Sýrii, protože země se snaží dostat epidemii pod kontrolu od září 2022. Očkovací kampaň proti choleře v severozápadní Sýrii, která byla plánována před zemětřesením, by měla být urychlena, jakmile bude zajištěno přístřeší přeživším po zemětřesení.

Akce: ECDC monitoruje tuto událost prostřednictvím svých „epidemic intelligence“ aktivit a bude informovat, jakmile budou dostupné relevantní informace týkající se přenosných nemocí. Informace o zemětřesení v Turecku a Sýrii ECDC průběžně aktualizuje: <https://www.ecdc.europa.eu/en/news-events/earthquakes-turkiye-and-syria-infectious-diseases-expected-be-concern-two-four-weeks>.